

acvz

Kritisch en constructief: de toekomst van migratie en asiel

Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ)

Jaarverslag 2007

acvz

De Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) is een bij de Vreemdelingenwet 2000 ingesteld onafhankelijk adviesorgaan. Zij heeft tot taak regering en parlement gevraagd en ongevraagd te adviseren over het vreemdelingenrecht en het beleid terzake, alsmede over een beperkt aantal individuele zaken. De ACVZ is een adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges en is als zodanig ingericht.

Zij geeft in haar hoedanigheid van beleidsadviescollege zowel beleidsreactieve als beleidsproactieve adviezen. Enerzijds worden adviezen uitgebracht met een analyse van gevoerd beleid en bestaande wetgeving of van een bestaande praktijk met als doel te leren of het beleid dan wel die wetgeving goed functioneert. Zo nodig worden aanbevelingen tot verbetering gedaan. Anderzijds wordt geadviseerd over toekomstige ontwikkelingen en mogelijk te verwachten problemen, en worden (alternatieve) richtingen voor beleid en de bijbehorende wetgeving aangegeven. Tenslotte worden verkenningen uitgevoerd waarbij een beleidsveld of een feitelijke gang van zaken dan wel ontwikkelingen in beeld worden gebracht met beschrijving van de daarin eventueel aangetroffen vraagstukken. De advisering dient praktisch en oplossingsgericht te zijn.

De leden van de adviescommissie worden op persoonlijke titel benoemd.

Inhoudsopgave

9 Voorwoord

12 Adviezen 2007 in een notendop

Interviews

- 18 Mr. Teun van Os van den Abeelen, *voorzitter Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ)*
- 20 Mr. Sip Nieuwsma, *plaatsvervangend directeur Sociale Zaken bij VNO-NCW*
- 23 Mr. René Bruin, *National Officer van de UNHCR in Nederland*
- 25 Mr. Carl Everaert, *partner van Everaert Advocaten*
- 28 Prof. Dr. Han Entzinger, *hoogleraar migratie- en integratiestudies aan de Erasmus Universiteit Rotterdam*
- 30 Mr. Ing. Wim van de Camp, *Tweede Kamerlid voor het CDA en woordvoerder asiel- en vreemdelingenzaken*
- 32 Drs. Evert Bloemen, *arts, senior trainer en adviseur bij Pharos, Kennis- en Adviescentrum voor vluchtelingen, nieuwkomers en gezondheid*
- 35 **Wat staat er op de rol voor 2008?**
- 39 **Samenstelling ACVZ per 31 december 2007**

Voorwoord

Voorbij de waan van de dag

‘Vreemdelingenkwesties zijn onderhevig aan de waan van de dag en leiden tot emotionele discussies. Daarom is het goed dat een club als de ACVZ er nuchter en met enige afstand naar kijkt’, aldus hoogleraar integratiestudies en veel geraadpleegd migratiedeskundige Han Entzinger in een interview in dit jaarverslag.

Wat voor kijk moet de ACVZ hebben op migratie? Louter juridisch of een bredere maatschappelijke visie? Korte termijn of langere termijn gericht? En moet zij keuzes maken tussen wat wenselijk en wat haalbaar is?

Deze vragen komen in dit jaarverslag aan bod. Een bijzonder jaarverslag, zowel in zijn vorm, als wat betreft de inhoud. Als handzaam notitieboekje krijgt u het aangeboden. Zodat u, ook in dit digitale tijdperk, uw aantekeningen met pen kunt blijven maken. Behalve de adviezen van 2007 in een notendop en het werkprogramma voor 2008, bevat dit jaarverslag interviews met belanghouders uit verschillende sectoren van de samenleving: politiek, wetenschap, bedrijfsleven en belangenorganisaties. Interessant is het om te zien hoe elke geïnterviewde vanuit zijn eigen optiek aankijkt tegen de ACVZ en haar adviestaak. Doet de ACVZ ertoe? En maken de adviezen verschil? Op deze en andere vragen reageren

belanghouders in een apart gebruikersonderzoek. De resultaten kunt u vinden op www.acvz.com.

Daarnaast hebben we de geïnterviewden meer in het bijzonder gevraagd zich uit te spreken over twee ACVZ-adviezen van het afgelopen jaar, te weten: 'Immigratie op maat', over een modern migratiebeleid, en 'Secuur en Snel', over een op een nieuwe leest geschoeide asielprocedure. Wilt u meer weten over de ACVZ en over deze of andere adviezen van de ACVZ? Kijk dan op www.acvz.com.

Mr. Teun van Os van den Abeelen
Voorzitter

Mr. Wolf Mannens
Secretaris (wnd.)

Adviezen 2007 in een notendop

In 2007 heeft de ACVZ vier beleidsadviezen, twee wetsadviezen alsook één briefadvies gepubliceerd en een studieconferentie georganiseerd. Daarnaast zijn er 23 adviezen in individuele bezwaarzaken uitgebracht.

Secuur en Snel

Voorstel voor een nieuwe asielprocedure
februari 2007

- Maak één nieuwe asielprocedure in plaats van de twee bestaande procedures en stel de uiterste beslistermijn op één jaar.
- In de eerste, de Aanmeldcentrum (AC) procedure, krijgen asielzoekers te weinig tijd en in de tweede, de Opvang-centrum (OC) procedure, worden ze te lang in onzekerheid gelaten en zijn de opvangkosten hoog.
- Ga zorgvuldiger met asielaanvragen om. Dan neemt de druk op het asielsysteem af.
- Neem gezondheidsaspecten nadrukkelijker mee in de asielprocedure.

Reactie van het kabinet

Naar aanleiding van het advies heeft de staatssecretaris van

Justitie de ACVZ verzocht een nader advies uit te brengen over hoe het onderzoek naar de inbedding van de medische omstandigheden meer precies - juridisch en procedureel - vorm kan krijgen.

Profijt van studiemigratiebeleid

De arbeidsmarktpositie van buitenlandse afgestudeerden
februari 2007

- Maak het voor buitenlandse studenten van buiten de Europese Unie makkelijker na hun studie in Nederland te blijven.
- Nederland stelt veel strengere eisen aan studiemigranten dan andere Europese landen.
- Buitenlandse afgestudeerden moeten binnen 2 weken een verblijfsvergunning kunnen krijgen, net als andere kennismigranten.
- Verleng de periode waarin de aanvragers een baan kunnen zoeken tot één jaar en verlaag het minimaal vereiste startsalair.

Reactie van het kabinet

In december 2007 heeft het kabinet besloten het advies van de ACVZ op te volgen en zorgvuldiger om te gaan met buitenlandse afgestudeerden. Die mogen nu een jaar hier blijven om een baan te vinden. Het vereiste startsalair is verlaagd naar € 25.000 per jaar.

Mvv, weg ermee?

Voorstel voor één procedure voor inreis- en verblijfsvergunning
september 2007

- Nederland doet, met een Machtiging tot Voorlopig Verblijf (mvv)- gevolgd door een Vergunning tot Verblijf Regulier (vvr)-procedure, dubbel werk bij het toelaten van vreemdelingen. Dat past niet bij een modern migratiebeleid zoals het kabinet dat beoogt. Ook leidt het tot te lange wachttijden na inreis. 4 tot 6 maanden wachten op een verblijfsvergunning is geen uitzondering. In de tussentijd mag de vreemdeling niet werken. Zo'n – feitelijk – dubbele toetsing vindt de ACVZ overbodig en onnodig belastend voor de mensen om wie het gaat.
- Verkort de toelatingsprocedure: hanteer één toetsmoment in het thuisland gevolgd door één beslissing om Nederland binnen te komen én om hier te blijven. De meeste andere Europese landen hanteren ook maar één toetsmoment.
- Zorg dat het verblijfsdocument klaar ligt als de vreemdeling zich in Nederland meldt en schrijf hem of haar gelijk in bij de gemeentelijke basisadministratie (GBA).

Immigratie op maat

Over een nieuwe opzet voor het reguliere migratiebeleid
november 2007

- Maak onderscheid tussen een uitnodigend kennis-migratiebeleid en een restrictief gezinsmigratiebeleid.
- Vereenvoudig de toelatingsprocedures en snoei fors in het woud van verblijfsdoelen.
- Klemmende redenen van humanitaire aard vormen een aparte, restrictieve toelatingsgrond.
- Laat kennismigranten via een snelle en vereenvoudigde procedure tot Nederland toe. Regel dat niet in convenanten, maar in een wettelijke toelatingsregeling. Maak het voor 'betrouwbare' bedrijven en instellingen makkelijker om buitenlanders in dienst te nemen.
- Bij een modern migratiebeleid hoort een stevige, zichtbare en goed aangestuurde handhaving.

Nederland migratie-samenleving 2025

ACVZ-conferentie, mei 2007

In mei 2007 organiseerde de ACVZ een studieconferentie over de vraag hoe Nederland er als migratiesamenleving in pakweg 2025 uit zou kunnen zien. De resultaten van deze conferentie worden in een bundel bijeengebracht. Deze omvat een aantal bijzondere stellingnames, dilemma's en meer of minder boude uitspraken. Vanuit een wisselende optiek gaat een aantal deskundigen de toekomst te lijf en schetsen zij een beeld van een mogelijke samenleving. Soms beschrijven zij de toekomst vanuit het heden, of gaan in hun bijdrage uit van de bestaande werkelijkheid en schetsen zo vergezichten. Medio 2008 publiceert de ACVZ de bundel met uiteenlopende benaderingen alsmede haar eigen visie in de vorm van een lange-termijn advies. De ACVZ beoogt hiermee voeding te geven aan een stevig debat over migratie in de toekomst.

Interviews

Mr. Teun van Os van den Abeelen, *voorzitter Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ)*

‘Wij halen de emotionele lading van onderwerpen af’

Integratie niet afdwingen, maar bevorderen

Mr. Teun van Os van den Abeelen is vanaf het begin in 2001 voorzitter van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ). Vanaf 1998 was hij voorzitter van de voorganger van de ACVZ. Nog even en hij draagt eind 2008 het stokje over aan een opvolger. Die zal er in elk geval rekening mee moeten houden dat vreemdelingenbeleid nooit in een rustig vaarwater terecht zal komen: ‘Ongeacht de politieke kleur van een bewindspersoon blijft het een hot issue. Niet voor niets heet de portefeuille een hoofdpijndossier. Onderwerpen zijn altijd emotioneel geladen. Of het nu gaat om asielbeleid, gezinshereniging, integratie of arbeidsmigratie. Wat wij als ACVZ doen, is de emotionele lading ervan afhalen en praktische oplossingen bieden. Altijd. We zeggen niet alleen wat anders moet, maar ook hoe het anders kan. Je moet bijvoorbeeld mensen verleiden om te participeren. Dat staat voor mij als een huis. Met drang en dwang bereik je niets. Integratie kun

je niet afdwingen. Wel bevorderen. Dat is ook de kernboodschap van onze adviezen’.

Vreemdelingenbeleid komt beter uit de bus

‘Ons voorstel voor een nieuwe asielprocedure – Secuur en Snel - is bijvoorbeeld eenvoudig én doeltreffend. Geen twee procedures, maar één. Zo maak je de procedure niet alleen beter, maar ook korter en zorgvuldiger. Of neem ‘Immigratie op maat’. Dat advies gaat over wat je onder een modern migratiebeleid verstaat. Ik weet het, het is voor een bewindspersoon lastig als haar plannen kritisch tegen het licht worden gehouden. Maar uiteindelijk levert het voordeel op’.

‘Uit de evaluatie van onze eerste termijn blijkt dat de ACVZ ertoe doet. Niet alleen zorgen wij er met onze adviezen voor dat er een maatschappelijk debat over ontstaat, maar ook komt het vreemdelingenbeleid uiteindelijk beter uit de bus. En dan te bedenken dat we als ACVZ budgettair steeds verder worden gekort, terwijl we nog geen 0,01 procent uitmaken van wat ik maar de vreemdelingenbegroting noem. Mijn hartenwens is dan ook dat ideologische vooroordelen over advisering mogen wijken voor de feiten’.

Mr. Sip Nieuwsma, *plaatsvervangend directeur Sociale Zaken bij VNO-NCW*

‘Van mij mag de ACVZ blijven’

Uitvoeringsgericht vanuit juridische invalshoek

‘De adviezen over buitenlandse afgestudeerden en over kennismigranten waren ons zeer welkom. We hopen natuurlijk dat het kabinet ze overneemt’, zegt Sip Nieuwsma, plaatsvervangend directeur Sociale Zaken bij VNO-NCW. In 2007 had hij vooral te maken met ‘Profijt van studiemigratiebeleid’ en met ‘Immigratie op maat’. Beide adviezen zijn hem zeer welkom. Trouwens ook het advies om toelating via een erkenningsregeling mogelijk te maken.

Toegevoegde waarde?

‘De ACVZ is natuurlijk een heel ander adviescollege dan de SER, waar wij als VNO-NCW deel van uit maken. ACVZ-leden spreken op persoonlijke titel. Een mening van een hoogleraar of deskundige is toch iets anders dan een advies van de SER’. Ook als die hoogleraren en deskundigen gezamenlijk tot een zelfde standpunt komen? ‘Dat maakt niet uit. Ze vertegenwoordigen de samenleving niet’. Ziet hij dan geen toegevoegde waarde in een college als de ACVZ? ‘De ACVZ is sterk uitvoeringsgericht vanuit een juridische invalshoek. Daar is behoefte aan. Dus van mij mag de ACVZ blijven’.

Mr. René Bruin, *National Officer van de UNHCR in Nederland*

‘De ACVZ zegt niet alleen wat beter kan, maar ook hoe het anders kan’

Tussen rechtshulpverlening en regering in
 ‘Nee’, hij vindt niet wat hij zoekt in de adviezen van de ACVZ. Hij vindt juist wat hij nog niet zelf had bedacht. Bijvoorbeeld dat er een aparte toelatingsregeling moet komen in het immigratiebeleid voor “klemmende redenen van humanitaire aard”. René Bruin werkt sinds kort als National Officer van de UNHCR in Nederland.

Weloverwogen en doordacht

De adviezen vindt hij doorgaans weloverwogen en doordacht. Met zowel aandacht voor praktische, als voor beleidsmatige zaken. ‘De ACVZ zegt niet alleen wat beter kan. Maar ook hoe het anders kan. En daar heeft het kabinet wat aan’.

Te spreken is hij over het advies ‘Secuur en snel’, de asielpprocedure waar gezondheidsaspecten zijns inziens terecht een plaats in hebben gekregen. ‘In mijn vorige baan bij Amnesty International heb ik daar 15 jaar lang mijn best voor gedaan. Daarom ben ik zo blij dat het in het advies is meegenomen. Overigens zou de betekenis van dat advies wel eens groter kunnen zijn dan je op het eerste gezicht zou denken. Dat komt omdat de ACVZ met haar standpunten precies tussen rechtshulpverlening en regering in zit’.

Moeite

Moeite heeft hij met het voorstel van de ACVZ om het asielverzoek van personen die via een ander land Nederland binnenkomen, gelijk af te wijzen. De Bruin: ‘De UNHCR zelf heeft laten zien dat dit in veel gevallen niet zonder meer veilig is. Er bestaan nog steeds grote verschillen in de interpretatie van het Vluchtelingenverdrag. En ook in West-Europese landen is de asielprocedure niet altijd op orde’.

Mensenhandel

Wat hem betreft mag de ACVZ komend jaar aandacht aan mensenhandel besteden. ‘Dat zou namelijk een asielgrond moeten kunnen zijn’. Hij wordt op z’n wenken bediend. Want mensenhandel is één van de adviesthema’s in 2008.

Mr. Carl Everaert, *partner van Everaert Advocaten*

‘De ACVZ staat met beide benen op de grond’

Kritisch en oplossingsgericht

‘Als de ACVZ er niet zou zijn, zou die moeten worden uitgevonden. Met precies dezelfde bevoegdheden als nu’. Aan het woord is Carl Everaert, partner van Everaert Advocaten, specialist in immigratie- en naturalisatierecht. De adviezen noemt hij “zwaarwegend”. Alsof hij een pleidooi houdt voor de ACVZ, somt hij puntsgewijs op wat hij van de adviezen vindt:

- ze steken goed in elkaar,
- ze zijn doordacht,
- de ACVZ staat met beide benen op de grond,
- ze is kritisch naar de overheid, maar altijd oplossingsgericht.

Eindeloos procederen

Gebruikt hij de adviezen in zijn werk? ‘Niet direct, maar ze helpen je wel om als advocaat goed inzicht te krijgen’. Te spreken is hij over ‘Immigratie op maat’: ‘Daar staan goed doordachte aanbevelingen in. Bijvoorbeeld om mensen die kortdurend in Nederland werken na vijf jaar, als ze zich keurig aan de regels hebben gehouden, een verblijfsvergunning voor langere duur te geven. Een goede oplossing voor het tegengaan van voortgezet illegaal verblijf’.

Hij zou willen dat de ACVZ wat vaker met kleinere, uitvoeringsgerichte adviezen komt. 'Zo kan iemand die drie jaar legaal in Nederland heeft gewoond en gewerkt een verblijfsvergunning krijgen die de vrijheid geeft te gaan werken waar je wilt. Maar de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) probeert daar steeds wat van af te knabbelen. Dat leidt tot eindeloos procederen. De ACVZ zou met een klein advies de knoop meteen kunnen doorhakken'.

In de schijnwerpers

Vindt hij dat de ACVZ voldoende naar buiten treedt met haar adviezen? 'Een ACVZ moet daar voorzichtig mee zijn'. Wel vindt hij het handig als ze een vertaalslag maakt wanneer ze met een advies naar buiten komt. 'Zo zorg je ervoor dat de pers het in begrijpelijk Nederlands opschrijft'. Misschien zou de ACVZ zich meer moeten inspannen om haar adviezen voor het voetlicht te brengen? 'Ja, eigenlijk wel. Want als de pers niets met de adviezen doet, blijf je toch onopgemerkt. De ACVZ mag wat mij betreft best wat meer in de schijnwerpers treden'.

Prof. Dr. Han Entzinger, *hoogleraar migratie- en integratiestudies aan de Erasmus Universiteit Rotterdam*

‘Het heeft meer met de reputatie van een land dan met toelatingsbeleid te maken of er wel of geen kennismigranten komen’

Bredere dan alleen juridische kijk

‘Vreemdelingenkwetsies zijn onderhevig aan de waan van de dag en leiden tot emotionele discussies. Daarom is het goed dat een club als de ACVZ er nuchter en met enige afstand naar kijkt. Ze slaan een “rustige” toon aan over politiek “actuele” onderwerpen’. Toch heeft Han Entzinger als hoogleraar en veelgeraadpleegd migratiedeskundige wel wat noten op zijn zang als het gaat om de ACVZ. Een bredere dan alleen juridische kijk op migratie zou hem zeer welkom zijn. Ook zou hij een wat meer toekomstgerichte visie van de ACVZ waarderen. ‘En Europa moeten we niet vergeten. Wat mij betreft mag de ACVZ zich meer op Brussel oriënteren. Ook al blijft er altijd een spanningsveld tussen wat nationaal kan en internationaal moet als het gaat om migratie- en asielbeleid’.

Meer in gewone mensentaal

Over de adviezen van de ACVZ is hij nogal uitgesproken. Hij vindt ze breedspakig en te reactief. Wat hem betreft mogen ze veel beknopter, bondiger en meer in gewone mensentaal

geschreven zijn. En wat minder reageren op voorstellen van het kabinet en meer zelf met toekomstgerichte voorstellen komen. ‘In de media zie ik de ACVZ nauwelijks terug. Dat zou best wat meer mogen. Maar dan moet je ook toegankelijke adviezen of in elk geval leesbare samenvattingen maken. De thematiek leent zich voor media-aandacht. Bovendien moet je publiciteit genereren wil je overleven’.

De angel in het migratiebeleid zit ‘m in de uitvoering

Hij kan zich goed vinden in de analyse en voorstellen van het advies ‘Immigratie op maat’. Vooral de aparte behandeling van asielzoekers – klemmende redenen van humanitaire aard- is volgens hem zeer terecht. Ook is hij blij dat er over handhaving wordt gesproken. Al vindt hij het jammer dat er niet bij gezegd wordt hoe het handen en voeten moet krijgen. ‘De angel in het migratiebeleid zit ‘m in de uitvoering. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) ziet het in de praktijk te veel als haar hoofdtaak zoveel mogelijk mensen uit Nederland weg te houden. Daar zou nadrukkelijker een andere visie tegenover moeten staan’. En kennismigranten, hoe kijkt hij daar tegenaan? ‘Die komen niet in de aantallen die we graag zouden willen. Versoepeling van hun toelating in West-Europese landen, heeft niet tot een toename geleid. Het heeft meer met de reputatie van een land – kijk naar Canada, de Verenigde Staten en Australië – dan met een soepel toelatingsbeleid te maken of er wel of geen kennismigranten komen’.

Mr. Ing. Wim van de Camp, *Tweede Kamerlid voor het CDA en woordvoerder asiel- en vreemdelingenzaken*

‘We spiegelen de mening van anderen aan de adviezen van de ACVZ’

Eenvoudig en doeltreffend

De adviezen van de ACVZ gebruikt Wim van de Camp als CDA-woordvoerder asiel- en vreemdelingenzaken in de Tweede Kamer vooral als toetsingskader voor de meningen van andere instanties. Met ‘Secuur en snel’ heeft de ACVZ volgens hem precies raak geschoten. De snelle asielprocedure duurt nu te kort en de lange procedure te lang. De oplossing van de ACVZ is eenvoudig en doeltreffend: smelt ze samen en houdt de druk op de ketel. ‘We zijn met ons allen op zoek naar verbetering én verkorting van de asielprocedure. Zo hebben bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk en de Raad voor Kerken hun mening gegeven. Die mening spiegelen we dan aan het advies van de ACVZ’.

Politieke momentum

De adviezen vindt hij doorgaans te abstract voor de Tweede Kamer. Ook spoort het tijdstip van advisering lang niet altijd met wat hij het “politieke momentum” noemt. ‘Bij de ACVZ staat de juridische invalshoek centraal, terwijl de politieke dimensie veel rommeliger en minder grondig is’. ‘Nee’, zegt hij, ‘de ACVZ is niet agenderend in die zin dat ze thema’s

op de politieke agenda zet. Wel biedt ze reflectiemateriaal van goede kwaliteit. Als achtergrondinformatie is dat zeer welkom’. Wat hij op prijs zou stellen is als de ACVZ extra service biedt door één keer per kwartaal op actualiteiten in te springen. Wat hem betreft mag dat ook als zich iets actueels voordoet.

Inspelen op de korte termijn

Wat verwacht hij van de ACVZ? Minder omvangrijke adviezen zouden hem zeer welkom zijn. Ook mogen ze best inspelen op de korte termijn. Zo heeft hij behoefte aan een advies over opvang in de regio van Iraakse vluchtelingen. Overigens zou hij er niet rouwig om zijn als de ACVZ samen zou gaan met de Adviesraad voor Internationale Vraagstukken. Zo’n groter samenwerkingsverband is volgens hem effectief én kostenbesparend.

Drs. Evert Bloemen, *arts, senior trainer en adviseur bij Pharos, Kennis- en Adviescentrum voor vluchtelingen, nieuwkomers en gezondheid*

‘De ACVZ kiest de gulden middenweg tussen wat wenselijk en wat haalbaar is’

Bewaker van verworvenheden

‘Uit onderzoek blijkt dat asielzoekers meer gezondheidsproblemen hebben dan vluchtelingen. Die problemen verergeren door de asielprocedure. Juist bij aankomst in ons land zijn asielzoekers vaak getraumatiseerd. Dan is het moeilijk je verhaal te doen’. Het samensmelten van wat nu twee procedures zijn – de aanmeld- en de opvangprocedure – vindt Evert Bloemen dan ook positief. Als arts en trainer van Pharos, het landelijk kenniscentrum voor vluchtelingen en hun gezondheid, richt hij zich vooral op gezondheidskwesties. ‘Neem je gezondheidsaspecten mee in de asielprocedure, dan maak je die procedure er niet makkelijker op, wel beter. Daarom is het revolutionair als die aspecten een plek zouden krijgen in vreemdelingenland. Wat dat betreft was het advies ‘Secuur en snel’ agenderend’.

Zwart-wit denken

Hij benadrukt het verschil tussen een juridische en een gezondheidsbenadering van vreemdelingenkwesties.

‘Juristen’, zegt hij, ‘denken in zwart-wit termen. Iets is aannemelijk of niet. Gezondheidszorg is daarentegen maatwerk en heeft oog voor nuancering: het is niet zo dat je hetzij ziek, hetzij gezond bent. Het gaat juist om meer of minder ziek of gezond. In de asielprocedure zie je dat daar nu mee geworsteld wordt. Door informatie te geven over iemands gezondheid’, zegt hij, ‘voorkom je “tunneldenken” met foute beslissingen tot gevolg’.

Twee stappen vooruit, één stap achteruit

Wat Bloemen opvalt is dat de ACVZ doorgaans de gulden middenweg kiest tussen wat wenselijk en wat haalbaar is. Meestal legt ze het fundament voor verdere gedachtevorming. Geldt dat ook voor een Europese asielprocedure? ‘Dat wordt steeds belangrijker. Het gaat met twee stappen vooruit, één stap achteruit. Ik zie zo’n asielprocedure als een trein die langzaam ergens naar op weg is. Hoe verhoudt die zich tot de Nederlandse procedure? En waar zou die trein bijgestuurd moeten worden? Er zijn namelijk grote verschillen tussen landen. Mogelijk kan de ACVZ een rol spelen bij het in kaart brengen van de mogelijkheden. En wie weet kan ze ertoe bijdragen dat er op Europees niveau een basisnorm voor de asielprocedure komt. Ik zie de ACVZ toch als één van de bewakers van onze verworvenheden op het gebied van vreemdelingenrecht’.

Wat staat er op de rol voor 2008?

Oorlogsmisdadigers

Wat moet Nederland met asielzoekers die van oorlogsmisdaden worden verdacht? Ze vallen niet onder het Vluchtelingenverdrag. En ook niet onder het verbod hen terug te sturen naar hun land van herkomst. Echter, artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens biedt personen de waarborg dat zij niet worden teruggestuurd naar een land waar ze hun leven niet zeker zijn. Een duidelijk dilemma. Het gaat in Nederland om zo'n 750 mensen met hun gezinnen die soms al 15 jaar geen kant op kunnen. Ze kunnen namelijk niet worden uitgezet en krijgen ook geen verblijfsvergunning. De ACVZ gaat kijken of er een uitweg is uit deze uiterst problematische situatie.

Meervoudige nationaliteit

Wat zijn de voor- en nadelen van een dubbele nationaliteit? Wat betekent dat voor iemand die permanent in Nederland woont? En hoe kun je daar als land beleid op voeren? Een verkenning van deze vragen staat voor 2008 op het programma.

Leges

Modern migratiebeleid houdt rekening met verschillen tussen migranten. Zo kunnen de kosten van een verblijfs-

vergunning kennismigranten ervan weerhouden naar Nederland te komen. De ACVZ kijkt of het goedkoper maken van zo'n - tijdelijke - verblijfsvergunning meer kennismigranten trekt.

Mensenhandel

Valt mensenhandel met vreemdelingenbeleid in te dammen? Op die vraag probeert de ACVZ antwoord te vinden. Vaak gaat het om mensen die, op zoek naar een beter bestaan, zijn overgeleverd aan mensenhandelaren. Voorkómen van mensenhandel is één invalshoek. Repressie via het strafrecht een andere. Speciale aandacht heeft de ACVZ voor de nog altijd zorgelijke positie van alleen reizende minderjarige asielzoekers (AMA's).

Tijdelijke arbeidsmigratie en ontwikkelingssamenwerking

Wat is het verband tussen ontwikkelingssamenwerking en arbeidsmigratie? Is het een kwestie van 'brain-drain' als geschoolde migranten wegtrekken uit ontwikkelingslanden? Dat hangt ervan af. Het kan positief uitpakken voor ontwikkelingslanden als migranten tijdelijk elders gaan werken. De ACVZ gaat hiernaar kijken. En adviseert ook of er een speciale rol is weggelegd voor Europa.

Samenstelling van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) per 31 december 2007

Voorzitter

- Mr. T.J.P. van Os van den Abeelen, coördinerend vice-president van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam

Leden

- Mw. drs. H.J. Bakker, directeur Stichting Oikos
- Ch. R. van Beuge, oud ambassadeur respectievelijk directeur-generaal Europese samenwerking van het ministerie van Buitenlandse Zaken
- Mw. prof. mr. dr. C.C.J.H. Bijleveld, senior onderzoeker Nederlands Instituut Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR), tevens hoogleraar methoden en technieken criminologisch onderzoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam
- Prof. dr. G.B.M. Engbersen, hoogleraar algemene sociologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
- Mw. dr. N. Tellegen, algemeen directeur Stichting Doen
- Mr. P.A. Schaafsma, plv. voorzitter ACVZ en oud president-directeur Sociale Verzekerings Bank

- Mw. mr. dr. A.B. Terlouw, lid Commissie Gelijke Behandeling
- Prof. mr. drs. B.P. Vermeulen, hoogleraar staats- en bestuursrecht aan de Vrije Universiteit Amsterdam
- Mw. dr. L.H.M. van Willigen, arts, consultant gezondheidszorg en mensenrechten

Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken

Colofon

Uitgave van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken
Den Haag, 2008

ISBN: 978-90-8521-037-5

Kenmerk: Jaarverslag 2007, april 2008

Bestellingen van publicaties:

Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken

Postbus 93127, 2509 AC Den Haag

070 370 4300 / acvz@acvz.com / www.acvz.com

Concept en tekst: Joke Huisman www.dialogos.nl

Conceptontwerp: Tangerine, Rotterdam

Fotografie: Ineke Key Fotografie en Tangerine (pag. 6 en 41)

Drukker: Broese & Peereboom

